

treba namreč temeljito poznati srce in glavo naših kmetičev. Brez tega je vsaka taka povest narejena, skovana na — papirju.

Snov J. Klemenčičeve povesti: „Kako se je Klančnik z železnico sprl in zopet sprijaznil“ je že precej obrabljena. Nu, pisatelj jo je menda pisal po resnični dogodbi ter porabil za zvršetek svojemu spisu znano junaško delo železniškega čuvaja, ki je ob času ljubljanskega potresa ustavil vlak ter tako rešil smrti in škode toliko ljudi. Povest je pisana gladko in narodno.

Poslednja povest „Grajski lovec“, ki jo je spisal Pankr. Gregorec je romantično zmašilo brez stilistične spretnosti in s plesnivo vsebino. Spis, katerega nam je bilo že davno treba, in katerega pozdravljamo zato z iskrenim veseljem, pa je: „Slovensci govorimo čisto slovenščino!“ Spisal ga je Fr. Svetilko. V zanimivi, poljudni razpravi podaje g. pisatelj najprej zgodovino našega jezika (od sv. Cir. in Met. do danes); zatem navaja poti, po katerih so se zatrosile v slovenščino tujke (t. j. po uradnikih, vojakih, kupčevalcih, popotnikih, knjigah in pridigarjih); potem uči, kako treba skrbeti za lep jezik, katerega morejo širiti in utrjevati zlasti stariši, duhovniki, učitelji na kmetih, pisatelji in pa dijaki. Končno navaja na petih straneh najgrše in najbolj znane tujke, pristavlja poleg teh dobra domača nadomestila. Temu spisu želimo vsekakor največ čitateljev!

Pod naslovom „Kaj nas učijo narodni pregovori o Bogu in človeku“ je spisal J. Štrukelj v prav spretni zvezi in zanimivi obliki nešteto domačih rekov in pregovorov, J. St. pa šopek zgodovinskih povestic.

Ako dostavim še, da sta v knjigi tudi dve pesmi: „Plug“ (Ant. Medved) in „Mejnik“ (L. Črnej), tedaj sem povedal o „Večernicah“ vse, kar je bilo opombe vredno. *Fos. Golob.*

Koledar družbe sv. Mohorja za navadno leto 1897. obsega poleg navadne koledarske vsebine ter celih 109 drobno tiskanih strani imenika družabnikov v prvem oddelku še »Glasnik«. Temu posnemamo veselo dejstvo, da je naraslo število članov na 75.227, da ne razpiše odbor poslej nič več daril za spise, nego da se obrača „na rodoljubnost vseh zavednih pisateljev,“ kateri dobe nagrade po dogovoru, in da je prejel za l. 1898. v presojo okolo 40 spisov, izmed katerih pa je obdaril le peterico: povest v pesemski obliki, zložil A. Medved, zgodovinsko povest iz Kristusovega časa, spisal Fr. S. Šegula, znanstveno-zabavna spisa prof. Majcigerja in prof. Koprivnika ter Hausenbüchlerjev življenjepis, spisal Iv. Kaš. Razen koledarja in jubilejnega zvezka (50.) „Večernic“ izda družba še: Zgodbe sv. pisma, IV. sn., Sv. rožni venec, poučno in molitveno knjigo, Poljedelstvo, spisal V. Rohrman, in posebno zanimivo krajepisno knjigo „Srbi in Bolgari“, sestavil prof. A. Bezenšek. — V drugem delu letošnjega koledarja je izredno veliko leposlovnega in znanstvenega gradiva. Očitno je, da stori odbor vse, da bi podal naročnikom, zlasti preprostemu narodu čim najraznovrstnejšega in najprimernejšega štiva. Ako se mu tudi to pot njegova namera ni obnesla povsem, so krivi le — naši pisatelji. Kakor povsod, se opaža i pri tej družbi, da so se odtegnili prezgodaj najspretnejši pisatelji, in da mora radi tega uredništvo biti zadovoljno s tem, kar prejme, bodi si tudi manjše vrednosti. P. Bohinjec je bil svoje dni

dober sotrudnik »Lj. Zvona« ter je še sedaj ena glavnih opor »Dom in Sveta«. Tudi v njegovi povesti „Nevednost in sleparstvo“ v zadnjem koledarju se mora reči, da ni slaba; vendar jo kvari dolgoveznost dialogov in mnogo prisiljenih dovtipov. Za pesniški del so skrbeli A. Medved, M. Opeka, J. M. Kržišnik in (z narodnimi, belokrajinskimi pesnicami). J. Barlè. Prvo imenovana pesnika sta objavila skupno ciklus „Sijonski glasovi“. Znan je blagoglasnost stihov g. Opeke — učenca Jos. Cimpermana! — vendar jim nedostaje pristnega čuta in moči do — tujih src. Patos in zveneče, krasne fraze ne mogo nikdar nadomestiti duha in čutov! A. Medveda pesmici se zato izmed vseh prav prijetno odlikujejo. Zares dobrodošle so črtice iz Rima, v katerih je naslikal dr. M. Opeka jako spretno božične zanimivosti (z ilustracijami); simpatični, dasi nekoliko preobširni so življenjepisi Kosarja, A. Aljančiča, dr. Nemca in vzor-učitelja Sommerja. Sevnčan je prav jedrnat in dobro naslikal življenje in slovstveno delovanje narodnega majorja A. Komela pl. Sočebrena, Fr. Hauptman je objavil popularen spis, kak bodi strelovod, Iv. Šubic je naslikal z besedo in podobami ljubljansko barje, kakršno je bilo v prazgodovinski dobi, dr. Iv. Križanič pa je prinesel svoj točni razgled po katoliških misijonih. Jako navdušeno in vestno je spisano poročilo A. Koblarja o desetletnem delovanju družbe sv. Cirila in Metoda. Poleg treh slovanskih pripovedk Iv. Steklase je objavil Iv. Lapajne statističen pregled slovenskih posojilnic in hranilnic (doslej jih je že 108), Fr. Podborški pa za zvršetek bogatemu koledarju še „Gospodarske drobtinice“. Tako je ta koledar vreden drug ostalim knjigam dične družbe sv. Mohorja, kateri želimo najkrepkejšega procvita.

F. G.

Divina Maiestas Verbi incarnati Domini et Salvatoris nostri Jesu Christi elucidata ex libris novi testamenti. Selectio facta per Mich. Lendovšek, parochum Lavantium. Graecii 1897. Typis et sumptibus »Styriae«. — 8°. Str. XVI. in 79. Cena 50 nov. — Knjižica obsega vrhu nekoliko primernih vvodnih besed v 7 poglavjih citate iz novega zakona, nanašajoče se na skrivnost učlovečenja (1. pogl.), na božanstvenost (2. pogl.), kraljestvo (3. pogl.), oblast (4. pogl.), čast in slavo Jezusa Krista (5. pogl.), ki je ljudem izvir milosti in vzveličanja (6. pogl.) ter pot, resnica in življenje (7. pogl.). — Lično zbirko priporočamo osobito duhovnikom, katerim je tudi v prvi vrsti namenjena.

Dr. Ž.

Salonska knjižnica. Marljivi in podjetni naš založnik, g. A. Gabršček, namerava z novo zbirko književnih publikacij, s »salonsko knjižnico« ustreči zlasti izobraženim krogom slovenskega občinstva. Prinašati hoče ta zbirka v elegantni opravi izvornike in prevode, romane in drame moderne smeri. Prvi snopič donese zbirko novelic Fr. Govekarja, med katerimi je nekaj novih, nekaj pa jih je bilo že priobčenih v »Slov. Narodu« in »Edinosti«. Drugi snopič pa seznanja Slovence z dvema izvrstnima igrokazoma slavljenege norveškega pisatelja Henrika Ibsena. — Opozarjamo že sedaj svoje čitatelje na to podjetje ter mu iskreno želimo najlepšega uspeha in razcveta.

x.

O prevodih iz slovenščine v nemščino. Gospod ocenjevatelj Kričanovih zbranih spisov je izrazil v 10. št. lanjskega »Zvona« zelo umestno